

ต้นสาละอินเดียวกับพระพุทธศาสนา

เมื่อเข้าสู่เดือนกรกฎาคมพุทธศาสนิกชนต่างเตรียมพร้อมรับเทศกาลเข้าพรรษาทำให้นึกถึงต้นไม้ที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติโดยแท้จริง นั่นคือ สาละ เป็นคำสันสกฤต อินเดียเรียกต้นสาละใหญ่ว่า "Sal" เป็นไม้ที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าโดยตรงทั้งตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน

กรมป่าไม้ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดโครงการปลูกต้นมหาสาละ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 100 พรรษา ในวันต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ.2556 และเป็นการอนุรักษ์พันธุ์ต้นมหาสาละ รวมทั้งเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนได้คำนึงถึงความสำคัญทางพระพุทธศาสนา และทรัพยากรป่าไม้ด้วย

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ อธิบดีกรมป่าไม้กล่าวว่า ประเทศไทยได้นำต้นสาละอินเดียมาปลูกในที่ต่างๆ ได้แก่ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร ท่านพุทธ

ทาสภิกขุได้นำกล้าจากประเทศอินเดียมาปลูกไว้ที่สวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี อาจารย์เคียน เอียดแก้ว และอาจารย์เฉลิม มหัทธินกุล ก็ได้นำต้นสาละใหญ่อายุ 1 ปี ประเทศอินเดียมาปลูกไว้ ในบริเวณคณะวนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และที่สถานีฝักนิสิตวนศาสตร์ องอาจ จ.ลำปาง ในปี 2505 และได้มอบกล้าไม้ให้นายสมเพิ่ม กิตตินันท์ อดีตรองอธิบดีกรมป่าไม้ สมัยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวนวัฒนวิจัย กองบำรุง ไปปลูกไว้ที่ศูนย์บำรุงพันธุ์ไม้สัก ตำบลบ้านหวด จังหวัดลำปาง 1 ต้น มอบให้นายสวัสดิ์ นิชรรัตน์ อดีตผู้อำนวยการกองบำรุง กรมป่าไม้ นำไปปลูกที่สวนพฤกษศาสตร์เขาช่อง จังหวัดศรีสะเกษ 1 ต้น และที่สวนพฤกษศาสตร์พู่แค จังหวัดสระบุรีอีก 1 ต้น และต่อมาหลวงบูรเศรษฐการ ได้นำเอาต้นสาละใหญ่หรือต้นชาลมาถวายสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (พิมพ์ ธมฺมธโร) วัดพระศรีมหาธาตุ วรมหาวิหาร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดย

ปลูกไว้ที่ข้างพระอุโบสถ 2 ต้น กับได้นำอมเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2510 อีก 2 ต้น ในจำนวนนี้ได้ทรงปลูกไว้ในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 1 ต้น และทรงมอบให้วิทยาลัยเผยแผ่พระพุทธศาสนา 0 ตำบลละทิ้งลาย อำเภอบางละมุง 0 จังหวัดชลบุรี นำไปปลูกอีก 0 10 ต้น และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปลูกไว้ที่บริเวณหน้าศาลาร้อยปี ปิยะมหาราชอนุสรณ์ วัดเบญจมบพิตร เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2516 เวลา 15.35 น. อีก 1 ต้น

อธิบดีกรมป่าไม้ กล่าวต่อว่า ต้นสาละอินเดียนั้นเป็นต้นไม้ที่มีความสัมพันธ์กับพุทธประวัติ โดยพระพุทธเจ้าประสูติใต้ต้นสาละ ก่อนตรัสรู้ และปรินิพพาน ซึ่งจากจัดโครงการปลูกต้นมหาสาละนี้ทางกรมป่าไม้ได้ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 100 พรรษา อีกทั้งยังเป็นการช่วยฟื้นฟูบริเวณพื้นที่พุทธมณฑล ทั้งนี้ทางกรมป่าไม้ยังได้จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับต้นมหาสาละซึ่งจะทำให้ประชาชนเข้าใจและทราบถึงความแตกต่างของต้นสาละอินเดียและต้นสาละลังกา

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่าต้นสาละลังกาที่ปลูกกันทั่วไปตามวัดนั้นเป็นสาละในพุทธประวัติ ทั้งนี้กรมป่าไม้ได้ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดจากแม่ไม้ที่ปลูกที่สถานีวนวัฒนวิจัยจาง และสถานีฝักนิสิตคณะวนศาสตร์ องอาจ จ.ลำปาง จำนวน 1,200 ต้น โดยในวันที่ 19 ก.ค. นี้ จะนำมาปลูกบริเวณพุทธมณฑล จ.นครปฐม 101 ต้น และแจกตามวัดอารามหลวงทั่วประเทศ 269 วัด จำนวน 898 ต้น รวมทั้งหมด 999 ต้น สาละเป็นไม้เนื้อแข็งที่มีประโยชน์มาก ชาวอินเดียนำมาสร้างบ้านเรือน คอเรือ ทำเกวียน ทำไม้หมอนรถไฟ ทำสะพาน รวมถึงทำเฟอร์นิเจอร์เครื่องใช้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น ส่วนเมล็ดนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ และน้ำมันที่ได้จากเมล็ดนำมาทำอาหาร เช่น ทำเนย และใช้น้ำมันตะเกียง รวมทั้งใช้ทำสบู่ด้วย

นอกจากจะเป็นไม้มงคลทางพุทธศาสนาแล้ว ต้นสาละอินเดียยังมีสรรพคุณด้านสมุนไพร โดยพบว่ายาง สามารถใช้เป็นยาสมานแผล ยาห้ามเลือด ใช้แก้โรคผิวหนัง ตุ่มพุพอง โรคซิฟิลิส โกลเเรีย วัณโรค โรคท้องร่วง บิด โรคหูอักเสบ เป็นต้น ผล ใช้แก้โรคท้องเสีย ท้องร่วง ได้อีกด้วย